

CAMERATOEZICHT HELPT VENRAY BIJ AANPAK AFVALHOTSPOTS

TEKST MARTIJN KREGTING BEELD GEMEENTE VENRAY

Het bijplaatsen van afval bestrijden door middel van cameratoezicht: de gemeente Venray ging er november 2018 mee aan de slag. De eerste resultaten lijken na enkele maanden daadwerkelijk toezicht al veelbelovend. Zo is op de ergste 'afvalhotspot' de hoeveelheid bijgeplaatst afval meer dan gehalveerd.

Het voorkomen van bijplaatsen van afval op afvalperrons is bepaald niet alleen in de gemeente Venray een probleem. De manier om het te voorkomen, is echter wel vrij uniek. Nadat er jarenlang vruchteloos maatregelen getroffen werden om bepaalde afvalhotspots aan te pakken, vroeg de gemeenteraad de burgemeester om het met cameratoezicht te proberen. "Vooral op bepaalde locaties in de gemeente was en is het bijplaatsen van afval een serieus en groeiend probleem", vertelt Jimmy Linders, als beleidsmedewerker Afval bij het cameraproject betrokken. "Op veel locaties met afvalcontainers wordt er sporadisch wel wat bijgeplaatst, maar soms gebeurt het structureel." In Venray

is dat vooral het geval in de wijk Brukske, op meer punten een wijk met problemen. Daarnaast zijn er nog twee locaties waar het dumpen van afval bovengemiddeld vaak gebeurt. Op deze drie plekken is de pilot van start gegaan.

DE SPUIGATEN UIT

"In Brukske liep het op een gegeven moment de spuigaten uit", schetst Linders. "Niet alleen afval dat normaal in de containers moet, maar ook veel grofvuil dat naar de milieustraat moet. Matrassen, plastic kappen van scooters, tot fitnessapparatuur aan toe." De oorzaken zijn volgens de beleidsmedewerker vooral financieel van aard. Zo kost het geld (en tijd) om grofvuil af te voeren naar de milieustraat. Ook de optie om éénmaal per

maand grofvuil thuis op te laten halen is tegen een vergoeding. Dumpen is natuurlijk gratis en het gevaar van een boete was tot nu toe beperkt.

"Natuurlijk hebben we van alles geprobeerd. Borden plaatsen om aan te geven dat men hier geen grofvuil moet plaatsen. Stickers op de containers met dezelfde boodschap. De inzet van BOA's die mensen aanspreken en desnoods beboeten. Vrijwilligers die mensen aanspreken op hun gedrag. Viermaal per week het bijgeplaatste afval ophalen om te voorkomen dat aanwezig afval buiten de container het bijplaatsen van meer afval uitlokt."

INZET CAMERATOEZICHT

Niets hielp uiteindelijk. Zelfs het ophogen van de boete van 95 euro met 250 euro ex-

De hotspot in Brukske vóór cameratoezicht.

Dezelfde hotspot ná invoering van het cameratoezicht.

tra voor het afvoeren van grofvuil bleek onvoldoende preventief te zijn. De BOA's konden dan ook niet constant aanwezig zijn. Uiteindelijk diende de gemeenteraad begin 2018 een motie in waarin de burgemeester werd opgeroepen om de inzet van cameratoezicht te onderzoeken.

"Daar was al eerder (in 2013) een keer naar gekeken", vertelt Linders. "Maar destijds waren er nog te veel juridische haken en ogen, onder meer uit privacy-oogpunt, en waren de kosten toen nog erg hoog. Inmiddels heeft een burgemeester de bevoegdheid om tijdelijk op bepaalde locaties cameratoezicht toe te staan. Tijdelijk is daarbij lang genoeg voor de pilot. Dat gaf de mogelijkheid om er nu wel mee aan de slag te gaan. Bovendien zijn de kosten nu een stuk acceptabeler."

Tussen motie en daadwerkelijke pilot verloopt natuurlijk enige tijd. Een projectteam bestaande uit Petra Bulk (senior beleidsmedewerker team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving), Monique Janssen (beleidsmedewerker openbare orde en veiligheid) en Jimmy Linders, ging aan de slag om te kijken naar de juridische en technische mogelijkheden en de benodigde besluitvorming.

Vervolgens kwamen vier aanbieders van cameratoezicht op de koffie om te laten zien wat zij konden bieden. Een belang-

rijke eis was daarbij ook dat de camera's hufferproof zijn. "We hadden al meer ervaring met vernielingen, dus dat was een van de belangrijkste randvoorwaarden. Tot nu toe is er nog geen camera vernield, maar ook nog geen poging gedaan tot vernieling."

Op 8 november 2018 werden de camera's geplaatst bij de drie hotspots en ging de pilot officieel van start. Elke locatie kreeg een 360-graden camera. Het goed inregelen van de camera's en de software die bijplaatsen registreerde en meldde, de precieze plekken om in de gaten te houden, dergelijke zaken vergden nog enige maanden. Zo hoeven de betrokken BOA's niet zelf voortdurend camerabeelden te bekijken. De software van de camera's registreert wanneer er bijplaatsing plaatsvindt en meldt dat.

PREVENTIE PRIMAIRE DOEL

Halverwege februari was het inregelen gereed. Voor die tijd konden de BOA's die de meldingen binnenkrijgen, ook al een aantal boetes uitdelen, vertelt Linders. "Maar opsporen en boetes uitdelen is niet het primaire doel. Dat is preventie van het bijplaatsen van afval. We geven de pilot een jaar en evalueren dan of en zo ja, in welke mate we dit primaire doel behaald hebben. Dan wordt ook gekeken of het ca-

meratoezicht eventueel uitgebreid wordt. In totaal zijn er hiervoor nog eens zes mogelijke locaties aangewezen."

Uit de eerste resultaten blijkt nu al dat met name op de belangrijkste hotspot het primaire doel van preventie gerealiseerd lijkt te worden. Linders: "We hebben sinds het begin van de pilot een afname gezien van het bijplaatsen van afval met zo'n 50 procent op deze locatie. Op een enkele matras na is er ook vrijwel geen grofvuil meer geplaatst." Op de andere twee locaties, waar bijplaatsing veel sporadischer voorkomt, zijn de bevindingen nog niet eenduidig genoeg - en de verstreken tijd te kort - om nu al over een duidelijke afname te kunnen spreken. Ook een belangrijke bevinding is volgens Linders dat er geen sprake is van verplaatsing van het probleem. "We hadden vooraf rekening gehouden met de mogelijkheid dat men het grofvuil en ander afval op andere plaatsen zou gaan dumpen. In de directe omgeving, in plantsoenen, in het buitengebied. Dat is volgens onze BOA's echter niet toegenomen sinds het begin van de pilot."

Andere gemeenten hebben inmiddels al met veel belangstelling kennis genomen van de pilot in Venray, stelt Linders, die tevreden is met de voorbeeldrol die de gemeente op dit punt heeft gepakt. ↩